

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
โขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
Political Participation of the People in the Area of Khong Chiam
Sub-district Administrative Organization, Khong Chiam District,
Ubon Ratchathani Province

สุปัน สมสาร

Supan Somsa

วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

Pitchayabundit College

E-mail: supansomsa@gmail.com

ได้รับบทความ: 30 มีนาคม 2563; แก้ไขบทความ: 28 เมษายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 30 เมษายน 2563

Received: March 30, 2020; Revised: April 28, 2020; Accepted: April 30, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน และ 3) เพื่อรวบรวมเป็นข้อเสนอผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 374 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (T-test, F-test) และเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Cheffe)

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการติดตามรับฟังหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ อยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้าน

การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองและด้านการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อส่วนรวม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและการอาศัยในหมู่บ้านที่ต่างกันต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกันพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ประชาชน, องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม

Abstract

The objectives of this research article are 1) to study the level on political participation of people in the area of Khong Chiam Sub-District Administrative Organization of Khong Chiam District in UbonRatchathani Province, 2) to compare political participation in the area of Khong Chiam Sub-District Administrative Organization of people with the gender, age, educational levels, occupation and different residing villages and 3) to collect data for proposal and present for Administers of Khong Chiam Sub-District Administrative Organization in Khong Chiam District of Ubon Ratchathani Province. The Samples of this research consist of 374 persons who have rights for election in the area of Khong Chiam Sub-District Administrative Organization in Khong Chiam District of Ubon Ratchathani Province. The limit of samples using regulation of Yamane. The instrument in this research is used 5 rating scales questionnaires. The analysis statistics are descriptive statistics included with percentage, mean and standard deviation. The hypothesis testing included t-test and f-test and the couple testing of variance by regulation of Cheffe.

The result shows as follows: The political participation of people in the area of Khong Chiam Sub-District Administrative Organization in Khong Chiam District of Ubon Ratchathani province is in medium level for overall. Consideration on each aspect, it finds that the aspect on vote is in high level, the aspects on following up or prevailing the state informations are in medium level and the aspects on political participation are in low level for 2 aspects by lining up from high to low for political participation and the rest is demand for public advantage. The results on comparative analysis of people with gender, age, educational levels, occupations and different residing villages are

on statistical significant difference for .05 level. But, the people with different residing villages are not on difference.

Keywords: Political Participation, People, Khong Chiam Sub-District Administrative Organization.

1. บทนำ

นับตั้งแต่คณะราษฎรได้เปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศไทยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ถือเป็นปฐมฤกษ์ในการเปลี่ยนการปกครองประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของประเทศตัวเอง ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยที่อำนาจอธิปไตยอันเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยประชาชนจะใช้อำนาจอธิปไตยผ่านรัฐสภา อำนาจบริหารผ่านรัฐบาล และใช้อำนาจตุลาการผ่านศาล จนทำให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองในอุดมคติของหลาย ๆ ประเทศ ทำให้สะท้อนลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจนของประชาธิปไตยที่ว่า รัฐบาลได้อำนาจมาจากประชาชน หรือโดยความยินยอมของประชาชน ดังนั้นประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ตลอดเวลาผ่านกลไกต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เพื่อให้สิทธิที่จะแสดงบทบาทต่าง ๆ ได้โดยตรง และการกระทำของรัฐบาลทุกอย่างต้องรับผิดชอบต่อประชาชน (อมร รักษาสัตย์ และคณะ, 2543: 36) ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง ถือเป็นบริบทที่สำคัญยิ่งในการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นการสะท้อนอำนาจอธิปไตยที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง ในรัฐธรรมนูญฉบับพุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไว้ถึง 20 มาตรา โดยภาพรวมได้กำหนดบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ทางการบริหารจัดการทางการเมือง เพื่อกำหนดความต้องการในชุมชนของตนเองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นโดยผ่านกระบวนการทางการเมืองแบบตัวแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อไปทำหน้าที่แทนตน รวมถึงการที่ประชาชนเข้าไปช่วยสนับสนุนช่วยเหลืองานซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยกระทำการภายในกรอบของกฎหมายหรือนโยบายของรัฐ เช่น การเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5,687 คน ที่ผ่านมาในการเลือกตั้งแต่ละครั้งพบว่าประชาชนไปใช้สิทธิ

เลือกตั้งไม่เกินร้อยละ 70 ทั้งที่มีหน่วยเลือกตั้งประจำทุกหมู่บ้าน บางหมู่บ้านมีมากกว่า 1 หน่วยเลือกตั้ง และมีการรณรงค์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง รวมถึงการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นด้วย และในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองนั้นพบว่า ประชาชนไม่ให้ความสำคัญที่จะไปรับฟังการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทำให้ไม่มีความเข้าใจและเชื่อมโยงในนโยบายของผู้หาเสียงว่าจะให้ประโยชน์กับประชาชนอย่างไร รวมถึงไม่ตระหนักเห็นความสำคัญของการรับฟังข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่มีความสลับซับซ้อนเป็นสังคมของการแข่งขันทุกคนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อสร้างฐานะและความมั่นคงของชีวิต ทำให้มีการกิจและความจำเป็นด้านเศรษฐกิจ มีการเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัยทั้งในแบบถาวรและชั่วคราวหรือการไปทำงานห่างไกลจากท้องถิ่นที่ตัวเองมีสิทธิเลือกตั้ง เหตุผลเหล่านี้อาจมีส่วนทำให้ประชาชนขาดความสนใจขาดความตระหนักและขาดโอกาสด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองขณะที่การประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ เพื่อปลูกฝังให้ประชาชนเกิดความตระหนักและสำนึกเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ดำเนินไปอย่างไม่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง ความเข้าใจทางการเมืองของภาคประชาชนจึงพัฒนาไปค่อนข้างล่าช้า

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เสนอต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ใช้เป็นข้อมูลในการสร้างความเข้าใจให้ประชาชนเกิดความตระหนัก มีจิตสำนึกและตื่นตัวที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยแบ่งตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี” ได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 5,687 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม ข้อมูลฐานทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2562)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 374 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1967) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วนแต่ละหมู่บ้านหลังจากได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน

3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 คน ประกอบด้วยผู้แทนจากนักการเมือง 4 คน ผู้นำหมู่บ้าน จำนวน 13 คน ผู้แทนจากประชาชนที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จำนวน 13 คน

3.2. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2) ด้านการรับฟังและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ 3) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และ 4) ด้านการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อส่วนรวม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 2) ด้านการติดตามรับฟังหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ 3) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และ 4) ด้านการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อส่วนรวม

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระหว่างเดือนตุลาคม 2562 – มกราคม 2563

3.3. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ กฎหมาย ระเบียบเอกสารงานทางวิชาการ เพื่อนำมาเป็นการวิเคราะห์ และข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

(Semi-structured Interview) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยการจัดเวทีประชาคม (The Community forum)

3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และข้อ 2 โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 374 ฉบับ จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ และเก็บรวบรวมเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ วรรณกรรม ตำรา หนังสือ บทความวิชาการ ข้อกฎหมาย ผลการวิจัย และสื่อสิ่งพิมพ์จากนั้นลงพื้นที่การวิจัยเพื่อสำรวจข้อมูลบริบทของพื้นที่ และศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ตามกระบวนการ (Process) ติดต่อดำเนินการผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เตรียมคนสร้างเครือข่ายและจัดเวทีประชาคมครั้งที่ 1 (The Community Forum)

ระยะที่ 2 ค้นหาข้อเสนอแนะแนวการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยกระบวนการจัดเวทีประชาคมครั้งที่ 2 (The Community Forum) เป็นการเปิดโอกาสหรือเวทีเพื่อให้ประชาชนในชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนถกแถลงแสดงความคิดเห็น เพื่อค้นหาข้อเสนอแนะแนวการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

3.6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) หรือค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1) ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2542: 101)
- 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (บุญชม ศรีสะอาด, 2542: 102)
- 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2542: 106)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ได้แก่

- 1) T-test (Independent Sample)
- 2) F-test (หรือ One Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Sheffe's Method)

4. สรุปผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมากอันดับหนึ่ง คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.63) อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการติดตามรับฟังหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.54) อยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.53) น้อยที่สุดด้านการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อส่วนรวม ($\bar{X} = 1.99$, S.D. = 0.65) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน แนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง

เลือกตั้ง พบว่า ประชาชนบางส่วน ยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่ทางการเมืองของตนเอง ด้านการติดตามรับฟังหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการพบว่า ประชาชนยังไม่ทราบช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการที่ประชาชนสามารถติดตามได้สะดวก เช่น การประชาสัมพันธ์ในสื่อโซเชียลมีเดีย (Social Media) ซึ่งเป็นพื้นที่สื่อสารสาธารณะและเป็นสื่อกระแสหลักของประชาชนในยุคปัจจุบัน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า ยังขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้เข้าไปมีส่วนในการเสนอปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการกระบวนการดำเนินงานทางการเมืองของหน่วยงานภาครัฐ และด้านการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อมีส่วนร่วมพบว่าประชาชนไม่ทราบข้อกำหนดและขั้นตอนในกระบวนการดำเนินการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อส่วนรวม

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 สมมุติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากหลายปัจจัย เช่น การย้ายที่อยู่อาศัย มีภาระจากการหารเลี้ยงครอบครัว การมีอคติกับนักการเมือง การเสื่อมศรัทธาการเมือง การขาดความต่อเนื่องในการประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤติยา พลະสุ (กฤติยา พลະสุ, 2555: 123) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการวิจัยของบุศรา โพธิ์สุด (บุศรา โพธิ์สุด, 2558: 107) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคชัย สกุลชัยแก้ว (โชคชัย สกุลชัยแก้ว, 2553: 112) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นกรณีศึกษาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา โดยผลการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวลักษณ์ จักรคำ (เยาวลักษณ์ จักรคำ, 2556: 98) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าประชาชนตำบลชมพูมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก

5.2 สมมุติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ขณะที่หมู่บ้านที่อาศัยต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับ อุสนา สิมหฺล้า (อุสนา สิมหฺล้า, 2553: 101) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ พบว่าแตกต่างกันประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันสอดคล้องกับ งานวิจัยของปิยาณี กปิตถย์ (ปิยาณี กปิตถย์, 2554: 103) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาสาร อำเภอนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความแตกต่างกันประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของประสงค์ สาวเสม (ประสงค์ สาวเสม, 2551: 99) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษารวบรวมว่าระดับการศึกษามีผลทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันประชาชนที่มีอาชีพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของภูสิทธ์ ชันติกุล (ภูสิทธ์ ชันติกุล, 2553: 123) ที่ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ขณะที่ประชาชนที่อาศัยในหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุริพร ขวัญทองห้าว (สุริพร ขวัญทองห้าว, 2551: 105) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่อยู่ต่างหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ภาครัฐทุกหน่วยงาน และพรรคการเมืองควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ รวมทั้งการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อส่วนรวมของประชาชน เพราะทั้งสองด้านมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยทุกภาคส่วนต้อง

ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึงช่องทางการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อให้สามารถรักษาสีทธิประโยชน์ทางการเมืองของตนเอง ชุมชนสามารถวิเคราะห์และรู้เท่าทันการเมืองได้

2. นักการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ หรือผู้นำชุมชนต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการรับฟังปัญหาของประชาชนอย่างทั่วถึง และนำไปปฏิบัติจริง มิใช่รับแล้วไม่ปฏิบัติให้บรรลุผล ทำให้ประชาชนเบื่อหน่ายการเมืองเพิ่มขึ้น จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและประชาชน พบว่า นักการเมืองจะมาก็คต่อเมื่อมาหาเสียงเท่านั้น ไม่เคยมารับฟังปัญหาของชาวบ้านจริง ๆ และไม่เคยทำให้สำเร็จได้เลย จึงส่งผลต่อการไม่ยอมมีส่วนร่วมทางการเมืองและทำให้เสียเวลาด้วย

3. นักการเมืองต้องเป็นแบบอย่างในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต จากการสัมภาษณ์ตัวแทนผู้นำชุมชนและประชาชนที่สะท้อนความรู้สึกที่มีต่อนักการเมือง พบว่า ประชาชนมองนักการเมืองส่วนใหญ่ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต มักฉกฉวยประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองให้ตัวเองและพวกพ้องอย่างไม่ถูกต้อง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ของประชาชน มีการทุจริตและแฝงผลประโยชน์ในเชิงนโยบาย ทำให้ประชาชนเสื่อมศรัทธาต่อการเมือง ขณะที่ตัวแทนนักการเมืองก็ยอมรับว่ามีนักการเมืองบางส่วนเป็นอย่างนั้นจริง

เอกสารอ้างอิง

- กฤติยา พลสุ. (2555). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิสัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โชคชัย สกุลชัยแก้ว. (2553). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสงค์ สาวเสม. (2551). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุศรา โพธิ์สุด. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือกอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. **งานวิจัยอิสระ**. วิทยาเขตเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปิยาณี กปิตถย์. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองนาสาร อำเภอนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ภูสิทธิ์ ชันติกุล. (2553). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.**
- เยาวลักษณ์ จักรคำ. (2556). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- สุริพร ขวัญทองห้าว. (2551). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.**
- องค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม. (2562). **แผนพัฒนาแผนสามปี พ.ศ. 2561 – 2563, อุบลราชธานี.**
- อุสนา สิมหล้า. (2553). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.**
- อมร รักษาสัตย์ และคณะ. (2543). **ประชาธิปไตย อุดมการณ์ หลักการ และแบบอย่างการปกครองหลายประเทศ.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.